

De allerhoogste boom in het park torent met gemak
boven alle andere uit.
Zijn takken lijken wel tot in de wolken te reiken, geen vijf
mensen samen kunnen zijn stam omspannen.
Leg je hoofd in je nek en kijk. Wat een reus.

Wat de mensen niet weten, maar de dieren allemaal wel,
is dat in de stam van de boom, zo halverwege, een oor zit.
Een oor dat echt luistert.
Het kan het gras horen groeien, de wind horen ritselen,
het kan het kleinste vogeltje horen zeuren om een worm.
Als het nog beter luistert, hoort het oor hoe, ver beneden,
zijn wortels zich de grond in boren, voorbij de woelende
wormen, voorbij de kabels met telefoongesprekken, ver
voorbij de buizen met het vuile water van de mensen,
daar groeien ze geruisloos dieper en dieper.

In de stad om het park heen gaat dat groeien met veel meer lawaai. Hoge gebouwen steken overal hun koppen op, maar niet vanzelf en niet geruisloos. Oude muren, die er al eeuwenlang stonden, worden **KLABAM** omgegooid. **SCHRAAP** en **RATEL** wordt er puingeruimd, er worden heipalen de grond in gejaagd, beton wordt gestort, ijzer gebogen, er wordt rammelend op steigers geklommen door mannen met helmen, en uit een radio schreeuwt muziek, alsof er nog geen herrie genoeg is.

En tussen het bouwen door raast de stad gewoon verder, zoeken auto's hun weg, kruipen bussen als ronkende rupsen, stroomt er een wilde rivier van fietsers en voetgangers. Overal is wel iets. Schreeuwt wel iets, ratelt iets, moet er iets langs, want iedereen heeft haast en wil ergens anders zijn dan waar hij is. En snel een beetje, want zo meteen gaat het nog regenen ook.

Het gaat regenen.

Druppels tikken op de bladeren van de boom. Eerst een paar, dan heel veel. Het water druipt langs de stam met het oor.

Bomen kunnen nergens heen om te schuilen. Ze staan vastgegroeid op de plek waar ze ooit zijn begonnen. De boom met het oor staat in de regen en luistert en groeit, zijn wortels omlaag, zijn takken omhoog.

De regen tikt ook tegen de ruiten van de school.

In de klas is het stil, de kinderen hebben rekenen. Ze moeten grote getallen bij andere grote getallen optellen zodat ze nog grotere getallen krijgen, groter en meer, en het duurt ontzettend lang tot het drie uur is en ze eindelijk op mogen houden. Daar verlangen ze allemaal naar, maar één verlangt het meest. Het is een kleine

jongen die knoeit in zijn schrift, omdat hij telkens aan iets anders moet denken.

Er is iets gebeurd vandaag, bij gym. Hij heeft iets ontdekt en het liefst van alles wil hij het aan iemand vertellen. Hij wil het zo graag dat het bijna uit hem barst.

Maar 'Ssst!' sist de juf, elke keer als hij het probeert. Straks. Straks als het drie uur is en de school uitgaat. Het duurt ontzettend lang. Druppels glijden langs de ruiten. Langzaam, net zo langzaam als de tijd.

Maar hoe langzaam ook, de tijd tikt toch altijd wel door en dan, eindelijk, gaat de bel.

Ook de boom in het park hoort de bel. Hij zucht van verlichting. De hele klas zucht van verlichting. De jongen zucht het hardst.

Daar gaat de schooldeur open en kinderen rennen naar buiten, joelend en gillend en zwaaiend met knutsels. Hun ouders staan langs de rand van het plein te speuren naar het juiste kind, om dat snel uit de rij te grijpen. De kleine jongen wil ook naar buiten stappen, hij is iets langzamer dan de anderen. Die lopen tegen hem op of duwen hem aan de kant. 'Hé, luister eens...' zegt de jongen. 'Ik had... er was... ik heb...'

'Haast!' roepen de kinderen. 'Zwemles!' 'Fluitles!' 'Bijles!' 'Judo!' Ze rennen over het plein naar hun ouders, die wachten met bakfietsen en boodschappentassen en plannen voor de rest van de dag.

'Er is iets gebeurd,' zegt de jongen. 'Luister nou. Ik heb gezien dat...'

Maar hij zegt het te zacht en niemand hoort het. Voor hij het weet hebben de moeders en vaders het plein leeggeplukt en staat er niemand meer.

Heeft de jongen geen ouders?

Jawel, maar die zijn aan het werk. Hij heeft alleen een sleutel, aan een touwtje om zijn nek. Dan pakt hij die maar.

'Sleutel,' fluistert hij. 'Vandaag is er iets gebeurd...'

Maar de woorden ketsen af op het staal. De jongen zucht. Hij loopt de stoep op. Hij kan linksaf gaan, naar zijn huis, waar niemand is. Of naar rechts, naar het park.

Hij slaat rechts af.

Zonder dat de jongen het weet is een kleine droevige
optocht ook op weg naar het park. Want daar, in het gras,
heeft een tragedie plaatsgevonden. Een kleine tragedie,
die geen mens heeft gezien, maar die daarom niet
minder droevig is.
Een kever hield van een meisjeskever. Een keverin. Trude
was haar naam.

Maar een zwarte kraai is uit de lucht komen vallen en
heeft haar doodgepikt, ingeslikt, haar dekschildje
uitgespuugd en dat ligt daar nu, leeg.
De andere kevers zijn gekomen om haar de laatste eer te
bewijzen. Ze treuren allemaal om Trude. De kever die
met haar getrouwd was treurt het hardst.
Ze dragen haar met zich mee naar het park. Een kleine
stoet door het hoge gras.

De regen is opgehouden. In het park ruisen de bomen in de lucht vol uitlaatgassen.

De jongen loopt het park in, nog steeds vol van zijn verhaal.

Maar ook hier is iedereen druk: moeie moeders kijken op hun telefoons en wachten tot hun baby's eindelijk gaan slapen. Hardlopers rennen rondjes met stappentellers in de hand. Nog eindeloos veel stappen moeten ze.

Op een bankje zit een man zomaar wat voor zich uit te kijken. De jongen loopt langs en houdt zijn pas even in.

Maar hij mag niet met vreemden praten, dat is Regel Eén. Hij loopt door.

De takken boven zijn hoofd zitten vol vogels. Ze kwetteren allemaal door elkaar heen. Alleen een kraai bovenin zit wat na te kauwen en spuugt een pootje uit. De jongen legt zijn hoofd in zijn nek. 'Hé vogels,' zegt hij. 'Luister eens...' 'Hé,' zegt hij. 'Willen jullie...' Ze luisteren niet eens naar elkaar, dus laat staan naar hem. Het gaat over nestjes, over welk nestje van wie is, en wie het 't eerst zag, over welk ei van wie kwam en wie er gaat moederen over wat er straks uitkomt, en... 'Luister eens,' zegt de jongen. Maar dat zeggen ze allemaal al: *Luister nou! Stil nou eens! Luister nou!* Niemand doet het.

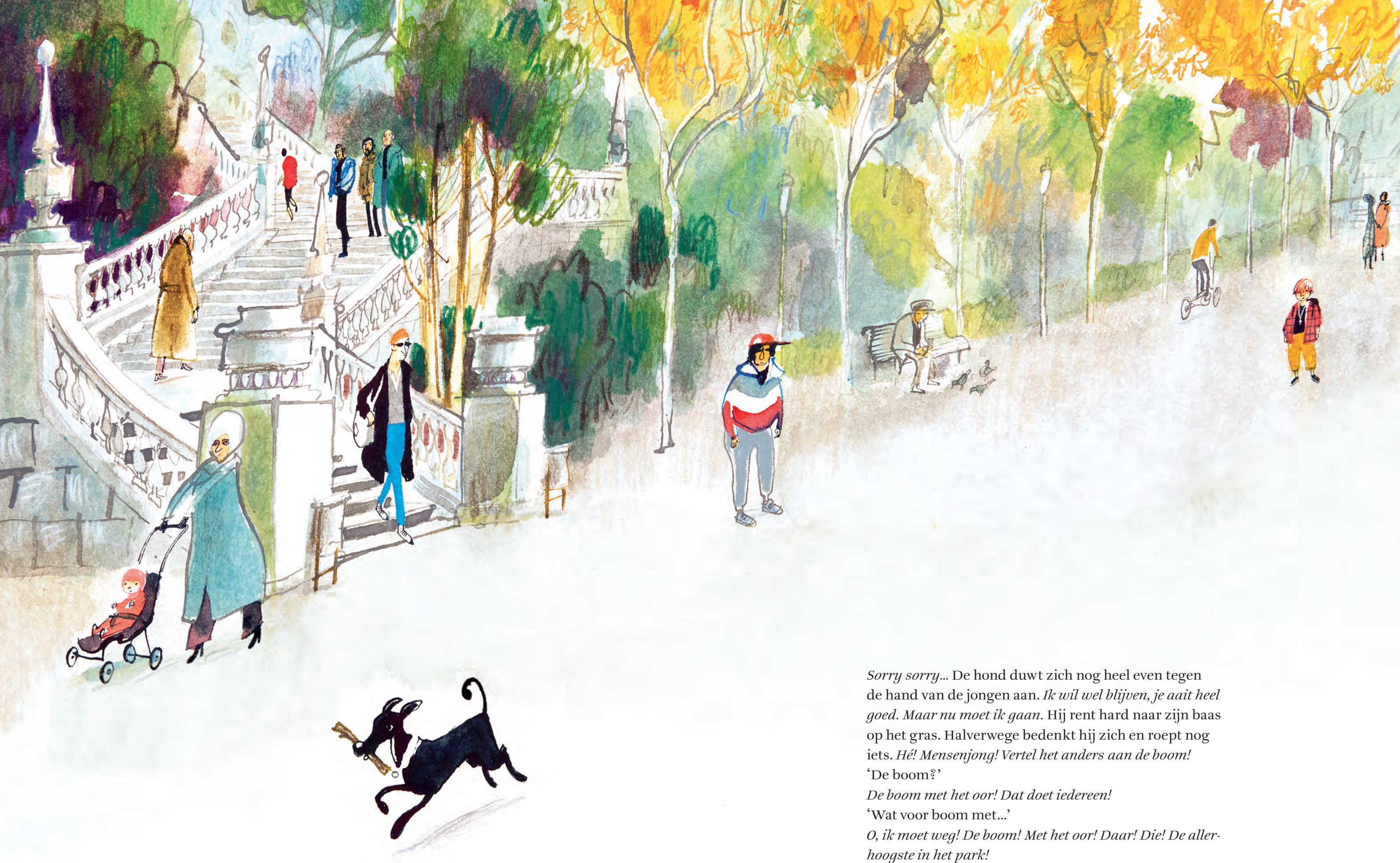
Een klein vogeltje vliegt naar hem toe. 'Jij dan?' vraagt de jongen. 'Zal ik jou vertellen...' *Nee nee, piept het vogeltje. Ik zit al zo vol met piep! En kwiet! Maar ik wou wel zeggen: Als je een oor wilt, piep! Kwiet! Ga dan naar de boom.* 'De boom?' *Ja! De boom met het oor.* 'De boom met het...?'' *Oor ja. Piep! Kwiet! Hij vliegt alweer op. Mijn ei! Het mijne! Mijn ei!* Wat zou dat zijn, denkt de jongen. Een boom met een oor?

Er rent een hond voorbij met een tak in zijn bek. Vlak voor de jongen laat hij de stok op de grond vallen.
Even gooien? Echt heel even? Toe? Even apport? Mijn baas heeft geen tijd, ik moet zo weer naar binnen. Een rondje, een poepje, een stokje, en dat is het dan weer...
‘Luister eens,’ zegt de jongen.
Nee! Nee! Niet luisteren! blaft de hond. *Gooien! En ik rennen! Ja? Niet? Dan niet.* Hij is al bijna weer weg.
‘Toe,’ zegt de jongen. ‘Luister nou, ik wil zo heel graag iets vertellen.’
Heel heel even dan, hijgt de hond. *Als je me ook aait.* Hij duwt zijn kop een beetje tegen de jongen aan. *Daar. En bij m’n oren.*

De jongen steekt zijn hand uit en aait de hond over zijn kop. Hij verfrommelt de zachte oren.
O ja... De hond zucht ervan. *Ja, fijn. Ja, ga door.*
‘Luister je?’ vraagt de jongen.
Even nog, piept de hond. *Daar komt mijn baas al. Zeg maar snel. O ja, lager...*
‘Er was...’ begint de jongen. ‘We hadden... Het was zo...’
Dooraaien!
‘Dat doe ik toch. Jij zou luisteren, luister dan. Ik stond vanmiddag...’
‘Rover!’ roept een stem over het gras. ‘Mee! Nu!’

Sorry sorry... De hond duwt zich nog heel even tegen de hand van de jongen aan. Ik wil wel blijven, je aait heel goed. Maar nu moet ik gaan. Hij rent hard naar zijn baas op het gras. Halverwege bedenkt hij zich en roept nog iets. Hé! Mensenjong! Vertel het anders aan de boom!
‘De boom?’
De boom met het oor! Dat doet iedereen!
‘Wat voor boom met...’
O, ik moet weg! De boom! Met het oor! Daar! Die! De allerhoogste in het park!

De jongen ziet de boom meteen. De allerhoogste. Dat moet hem zijn.
Zijn takken lijken wel tot in de wolken te reiken, geen vijf mensen samen kunnen zijn stam omspannen. Groot en groen rijst hij op uit de struiken. De boom met het oor. Ik ga toch niet tegen een boom praten, denkt de jongen. Dat doet niemand.
Maar hij voelt zijn verhaal en hoe graag het eruit wil. Als hij door het gras naar de boom loopt, gaat daar, bij zijn voeten, ook de langzame rij droevige kevers. Zij zien de jongen niet, de jongen let niet op hen.

Bij de boom met het oor staat nota bene een rij.
Want iedereen heeft een verhaal en oren zijn zeldzaam.
Torren, eekhoorns, muizen en duizendpoten staan te dringen.

Want het oor van de boom is niet zomaar een oor.
Het is een oor dat echt luistert. En wie zijn verhaal
ertegen vertelt, voelt dat het wordt gehoord door de
aarde, de lucht en de sterren. Het wordt verstaan door
de diepte, de ruimte, de tijd. En de verteller ervan wordt
opeens groot en belangrijk. Kleine muizen voelen zich
reuzen, bange torretjes worden Helden met een Belang-
rijke Geschiedenis...
En wie wil dat niet?

Ik was eerst!

Nee, ik was eerst, ik was eerder dan jij, ga opzij!

Ik sta hier sinds vanochtend!

Ik sta hier al sinds dinsdag!

Ik sinds vorige week dinsdag!

Je liegt!

Nee, ik lieg niet. Je liegt zelf, je liegt zelf!

Wacht maar tot de boom ervan hoort.

Dat doe ik juist, ik wacht toch juist!

Ja, maar ik langer...

Bij het oor zit het dier wiens beurt het is: een grijs muisje vertelt over zijn pasgeboren jonkies. Hoe lief roze en doorzichtig hun oortjes zijn, over het krulletje in hun staart. En over het vaderschap, dat dat moeilijk is, maar dat hij nu ook meer begrijpt van het leven dan eerst. De andere dieren wachten in een ongeduldige kluwen. Maar voor de keverstoet wordt een pad vrijgemaakt. Ze mogen erlangs, met de arme Trude. De muis maakt ook plaats, want de doden gaan voor. De kleine kever-weduwnaar klimt over de bast naar het oor, nog een beetje buiten adem van verdriet.

De jongen kijkt langs de boom omhoog.
Er zal toch niet echt een...
Jawel, daar zit het oor, midden in de stam! Een oor van schors. Een oor dat eruitziet alsof het wil horen wat hij te vertellen heeft.
Eindelijk.
De jongen haalt diep adem en stapt dichterbij.
Hij let niet op de kleine kever die vlak bij het oor zit, diep in gesprek.

O, boom... Het stemmetje van de kever is heel zacht. Maar helder genoeg voor het oor.
O, boom, ik hield zo van haar. Ze was zo prachtig, mijn Trude, zo glimmend, zo zwart... Hoe kan ik vertellen hoe lief ze was? Ons hele huwelijk lang, een hele halve dag lang...
Dat lijkt niet heel lang voor ons misschien, maar voor een kever is dat eindeloos.
We zoenden zo zoet in de heg en we deden het daar in de berm... Toen legde ze ook meteen maar haar eitjes, de schat.
En wisten we nog van geen kraai en geen snavel...

De boom luistert. En door het luisteren wordt het verhaal nog mooier en groter. En erger.
De insecten bij de stam luisteren allemaal mee en het lijkt of de arme Trude weer levend wordt, of ze haar allemaal zo voor zich zien: zoemend, vliegend, glimmend, met die sexy voelsprietten van haar...

Maar opeens bonkt er een enorme voet dwars door de rij treurende kevers.

Een mensenkind! Een lomp onhandig mensenkind! Met schoenen aan!

Torren en duizendpoten worden opzijgetrapt, de rij uit elkaar gescheurd. Iedereen gilt en zoemt van woede en schrik.

Hoe durft iemand, met die grote poten dwars door een verhaal?

Door zo'n prachtig verhaal, we zaten er helemaal in.

Een mens zeker.

Ja natuurlijk, wat dacht je dan...

Wie vliegen kan stijgt op en zoemt om het hoofd heen, dat daar torent in de verte.

Wat denk je wel, jij lummel, jij reus?

Wou jij voor je beurt bij de boom?

En wij dan? En wij dan?

De jongen schrikt van het gezoem. Muggen steken hem, bijen bijten.

Hij zei niks, hij deed niks, hij wilde alleen zijn verhaal vertellen en nu is iedereen kwaad.

Grote lumme! lomp mens, wat denk je wel?

Dat jouw verhaal voorrang heeft? Nou?

Dat jouw verhaal belangrijk is? Nou?

Belangrijker dan dat van ons?

De jongen schudt zijn hoofd. 'Echt niet, eerlijk niet, ik wou, ik wou alleen maar...'

Wat? Wat is er zo belangrijk dat je op onze arme Trude trapt? Nou?

Alles sist en zoemt, hij heeft meteen een muggensteek of een bijenbeet of iets anders wat zeer doet, en het hoeft al niet meer.

'Niks,' zegt hij. 'Laat maar. Laat ook maar.'

Niks laat maar! roepen de kevers. Hij heeft door onze begrafenis heen gestampt en nu willen we het weten ook.

Wat dan? Vertel! Vertel op!

De jongen haalt zijn schouders op. Hij hoeft zijn verhaal al niet meer te vertellen.

‘Niks,’ zegt hij. ‘Het was een stom verhaal. Het is niet belangrijk. Het was alleen, ik was...’

Wat was je? Nou? Wat? Honderd prikoogjes, van alle kanten.

Hij kijkt naar het oor dat daar zit en dat luistert.

‘Vandaag...’ begint hij, ‘was er, ik was...’ Het verhaal valt onhandig zijn mond uit. Wat was er ook weer? O ja.

‘Ik was opeens niet meer de kleinste.

Ik stond bij gym in de rij. De rij van de jongens van groot naar klein.

En ik hoefde opeens niet de laatste te zijn. Vorige week nog wel en nu was ik zomaar langer dan Peter en langer dan Pim. Opeens. Gewoon. Vanzelf.’

De kevers, torren en muizen kijken al minder boos. Niet dat ze weten wat gym is, maar ze snappen het toch wel. Allemaal waren ze ooit klein en zijn ze nu minder klein.

‘Heb ik op iemand getrapt?’ De jongen kijkt naar zijn voeten. Die lijken ook wel gegroeid. Opeens spijt het hem dat hij zo groot is

Ach, het was alleen maar op Trude, zegt een stem. En die was toch al dood. Dus het geeft niet.

De kleine kever zit vlak naast het oor op de stam. De jongen kijkt op. Het oor zit niet zo ver boven zijn hoofd. Volgende zomer zal het nog dichterbij zitten, denkt hij opeens.

Omdat je groter wordt. Omdat je groeit, zegt de kever. Zo gaat dat.

De jongen knikt. Zo gaat dat.

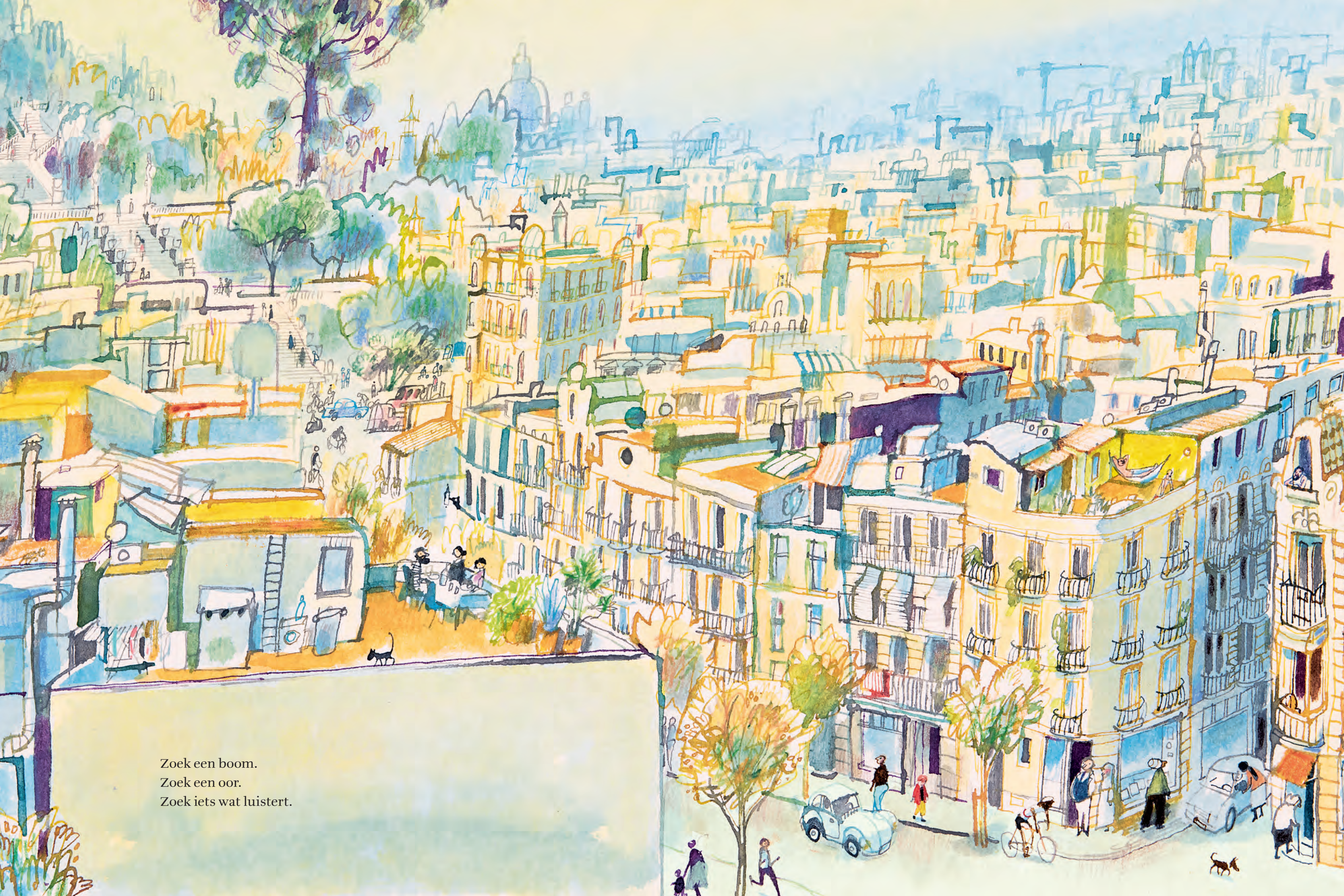
Ik ook hoor, zegt de kever. Ik ook. Ik groei al over Trude heen. Langzaam, maar toch. Met een halfuurtje worden onze kinderen geboren. Dan ga ik daar maar eens kijken. Wie weet ontmoet ik nog een andere knapperd om mee te trouwen.

Aan trouwen denkt de jongen niet, voorlopig. Maar hij is niet meer de kleinste van de jongens. Al die jaren wel en nu opeens niet meer, nu is hij zomaar de op zes na grootste. Zes! Hij gaat nog wat rechterop staan. En het is alsof de boom zich naar hem toe buigt. Alsof de aarde hem ziet, de lucht en de sterren, de diepte, de ruimte, de tijd. Daar staat hij, die jongen. De op zes na grootste van zijn klas. Dat is niet niks.

De regen is al een tijdje opgehouden en de zon weerkaatst in de druppels in het gras. Zonder op iemand te trappen loopt de jongen terug naar het pad, en daarna het park uit, door de drukke stad op weg naar zijn huis. Zijn moeder zal zo wel thuiskomen. Zal die even opkijken.

Zoek een boom.
Zoek een oor.
Zoek iets wat luistert.